

บทที่ 6

การประเมินผลที่เป็นประโยชน์และผลที่เป็นโทษจากการแสดงออกซึ่งบทบาททางการเมือง
ของสื่อมวลชน ในช่วงรัฐบาล พล.อ.สุจินดา คราประยูร

การศึกษาในบทนี้ เป็นการศึกษาเพื่อจะหาผลการประเมินที่เป็นประโยชน์และผลที่เป็นโทษจากการแสดงออกซึ่งบทบาททางการเมืองของสื่อมวลชน ช่วงรัฐบาล พล.อ.สุจินดา คราประยูร

แนวคิดที่นำมาใช้ประกอบ การประเมินบทบาททางการเมืองของสื่อมวลชนในบทนี้ คือ การใช้แนวคิดทฤษฎีโครงสร้างหน้าที่ของสื่อมวลชน ว่า เมื่อสื่อมวลชน ได้แสดงบทบาท และทำหน้าที่ให้กับสังคมแล้ว จะก่อให้เกิดผลกระทบอาจส่งผลให้เกิดผลที่เป็นโทษกับบุคคลที่ ตกเป็นข่าวได้ นอกเหนือจากการส่งผลในทางด้านที่เป็นประโยชน์ได้เช่นกัน ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบเป็นหลักการ ที่นำมาประกอบการประเมินตามแนวคิด จากทฤษฎีในด้าน บทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน ที่พินิจในสังคมตามบทที่ 2

เมื่อนำลักษณะของแต่ละบทบาททางการเมืองของสื่อมวลชนมาศึกษาแล้ว ผู้วิจัยพบว่า ในแต่ละบทบาทของสื่อมวลชน ได้ก่อให้เกิดในด้านที่เป็นโทษกับบุคคลที่สื่อมวลชนได้หยิบยก หรือ ชูเป็นประเด็นได้ โดยเฉพาะเรื่องการเมือง ซึ่งเป็นเรื่องของการทำทนายอำนาจซึ่งกันและกัน ดังนั้นมีรายละเอียดที่ศึกษาพบ ดังนี้

1. บทบาทของการให้ข่าวที่เกิดขึ้นกับประชาชน ด้วยการใช่วิธีการขยายแง่มุม ปมประเด็นของข่าว หรือการซ่อนความหมายในการรายงานข่าว ด้วยการเลือกรูปแบบการตั้งคำถามซักถามกับผู้ให้ข่าว หรือ แหล่งข่าว เพื่อให้ได้ความลับหน้าของข่าว หรือ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ที่ได้มาจากลักษณะของรูปแบบของการขู่มขู่ ลักษณะของการกระตุ้นการโต้แย้งแสดง เหตุผล ลักษณะของการใช้การคาดการณ์ล่วงหน้าต่อการมองปัญหาหรือเหตุการณ์ทางการเมือง

ที่ยังไม่เกิดขึ้น และ ลักษณะของการเติมสีลงในเนื้อข้าวซึ่งแยกออกเป็นผลในด้านที่เป็นประโยชน์ จากการแสดงออกซึ่งบทบาทและผลในด้านที่เป็นโทษ ที่เกิดขึ้นแก่บุคคลที่ตกเป็นข้าวดังนี้

ในด้านที่เป็นประโยชน์

ก. เป็นการสร้างให้ประชาชนในสังคมได้รับรู้ถึงปฏิกริยาของฝ่ายต่าง ๆ จากเหตุการณ์ที่ปรากฏขึ้น ซึ่งต่างฝ่ายต่างมีจุดยืนที่แตกต่างกันตามลักษณะของผลประโยชน์ของแต่ละฝ่าย โดยที่สื่อมวลชนได้พยายามเข้าไปสะท้อนข้อมูลข่าวสารที่เกิดขึ้นจริงของแต่ละฝ่าย แล้วนำข่าวมาบอกกล่าวให้คนในสังคมได้ทราบ ซึ่งเป็นสถาบันเดียวในสังคมที่สามารถกระทำได้และสร้างการรับรู้ให้กับคนหมู่มากได้พร้อม ๆ กันและสามารถให้เห็นภาพได้ในเหตุการณ์ทั้งสองฝ่าย ดังข่าวในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐฉบับวันที่ 9-10 เมษายน 2535 ที่ให้ข่าวที่เกิดขึ้น มีการรายงานข่าวถึงกลุ่มบุคคลที่สนับสนุน พล.อ.สุจินดา ที่เข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีและมีการรายงานข่าว ที่มีการคัดค้านของกลุ่มสมาพันธ์นิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทยและกลุ่มพลังต่าง ๆ เช่น พรรคการเมืองฝ่ายค้าน เป็นต้น

ข. ได้มีส่วนกระตุ้นเร่งเร้า บอกกล่าวให้คนในสังคมได้รับรู้ และมองเห็นความสำคัญในปัญหาที่จะเป็นปัญหาต่อไปในอนาคต ดังในเรื่อง "การตั้งรัฐมนตรีที่ถูกยึดทรัพย์" โดยสื่อมวลชนได้หยิบยกเป็นประเด็นข่าว ถึงการตั้งรัฐมนตรีที่ถูกยึดทรัพย์จะเป็นปัญหาที่เรื้อรังต่อไป และมีผลต่อภาพพจน์ของคณะรัฐบาล ดังตัวอย่าง จากข่าวในหนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 12 เมษายน 2535 และหนังสือพิมพ์มติชน ฉบับวันที่ 13 - 14 เมษายน 2535 ที่รายงานเรื่องนี้เป็นการเริ่มต้น

ในด้านที่เป็นโทษแก่บุคคลอื่น

ในบทบาทการให้ข่าวที่เกิดขึ้นกับประชาชน ด้วยการใช่วิธีการขยายแง่มุมผลประโยชน์ของข่าวหรือการซ่อนความหมายในการรายงานข่าวด้วยรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ จากรูปแบบ

ของการตั้งคำถามกับผู้ให้ข่าวหรือแหล่งข่าว เพื่อให้ได้ความลับหน้าของข่าวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ทั้งในลักษณะการตั้งคำถามเชิงสุ่มแห่ และ การตั้งคำถามเชิงกระตุ้นการโต้แย้งแสดงเหตุผลจากรูปแบบของการคาดการณ์ล่วงหน้า ต่อ การมองปัญหาหรือเหตุการณ์ทางการเมืองที่ยังไม่เกิดขึ้นจากรูปแบบการเติมแต่งสีสันลงในเนื้อหา และจากรูปแบบของการพาดหัวข่าวที่หวือหวา ซึ่งจากการศึกษาพบในด้านที่เป็นโทษแก่บุคคลอื่น มีดังนี้

- ก. จากการที่สื่อมวลชน ได้นำเสนอบอกกล่าว เรื่องหรือประเด็นข่าวที่ซ้ำ ๆ ในทางลบ และได้ปฏิบัติเป็นกิจวัตรอย่างต่อเนื่อง ย่อมสร้างความเบื่อบ่อยต่อภาพพจน์ของบุคคลที่สื่อมวลชนที่นำเสนอได้ และจะเป็นสาเหตุหนึ่งที่นำไปสู่พฤติกรรมของประชาชนในสังคมให้เกิดความชิงช้า หรือมีความเฉื่อยชาในการที่จะพิทักษ์ผลประโยชน์ต่อส่วนรวมในที่สุดได้ ซึ่งข่าวที่สื่อมวลชนในช่วงรัฐบาล พล.อ. สุจินดา คราประยูร ได้นำเสนอที่ก่อให้เกิดในด้านที่เป็นโทษแก่บุคคลอื่น หากมีการเสนอซ้ำ ๆ เช่น ข่าวในหนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 12 เมษายน 2535 ที่รายงานข่าว เกี่ยวกับการแย่งผลประโยชน์ในการเป็นรัฐมนตรีของพรรคร่วมรัฐบาล
- ข. ลักษณะอีกประการหนึ่ง คือ ภาพของการตั้งคำถามซ้ำคำถามกับผู้ให้ข่าวหรือแหล่งข่าวมีภาพที่สะท้อนออกมาหลายเป็นการทำลายบรรยากาศของการซักถาม เป็นการโต้วาทะซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นผลมาจาก การที่ต่างฝ่ายต่างที่จะ แสดงจุดยืนของตน อย่างแข็งกร้าว และเมื่อมีอารมณ์เข้าร่วมด้วย คำตอบที่จะได้จากการตั้งคำถามนั้น จะไม่มีข้อมูลที่ได้ผลลับหน้า หรือไม่สามารถที่จะขยายข้อเท็จจริงเพิ่มเติมได้ และเมื่อเกิดภาพการโต้เถียงกัน ย่อมเกิดเป็นภาพของการที่ สื่อมวลชน ได้เข้าไปเป็นพวกกับฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งดังเช่น ข่าวของหนังสือพิมพ์มติชน ฉบับวันที่ 21 พฤษภาคม 2535 ที่ผู้สื่อข่าวไปถาม นายณรงค์ วงศ์วรรณ และนายสมิทร สุนทรเวช ถึงเหตุการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้น แล้วกลายเป็นการโต้วาทะกัน ทำให้เป็นการสร้างภาพลบและส่งผลในด้านเป็นโทษเกิดขึ้น ทั้งจากกลุ่มนักการเมืองและสื่อมวลชนเอง

- ค. ส่วนอีกประการหนึ่ง คือ การขาดความน่าเชื่อถือในข่าวสารที่สื่อมวลชนนำมาถ่ายทอดบอกกล่าวกับสังคม ที่เกิดจากการรายงานข่าวของสื่อมวลชนเองในการเล่นข่าวด้วยการใช้ข้อเขียนในลักษณะที่เขียนแบบนวนิยาย มีการสอดใส่ความมันหรือความตื่นเต้นโดย

จากกระทำในลักษณะเช่นนี้ย่อมเป็นผลกระทบต่องูที่ตกเป็นข่าวถึงความไม่น่าเชื่อถือขึ้น ดังจากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 5 พฤษภาคม 2535 และ ฉบับวันที่ 10 พฤษภาคม 2535 และ ฉบับวันที่ 14 พฤษภาคม 2535

2. บทบาทการต่อต้านซึ่งนำประเด็นต่าง ๆ ได้ก่อให้เกิดผลทั้งในด้านที่เป็นประโยชน์ และก่อให้เกิดผลในด้านที่เป็นโทษแก่บุคคลอื่นได้ แยกเป็น

ในด้านที่เป็นประโยชน์

ในการกระทำบทบาทการต่อต้านซึ่งนำประเด็นต่าง ๆ นั้นผู้รับสารที่มีประสบการณ์ เดิมและรับรู้เรื่องราวมาก่อนเมื่อสื่อมวลชนได้นำเสนอในเรื่องเหล่านั้น และไปสอดคล้องกับ ประสบการณ์เดิมที่มีอยู่เข้า บทบาทของสื่อมวลชน ย่อมทำให้ผู้รับสารมีความคิดเห็นสอดคล้อง ทั้งยอมรับ เรื่องที่สื่อมวลชนได้นำเสนอไว้อย่างคล้อยตาม หรืออาจมีความคิดเห็นที่แตกต่างไป ถ้าหากไม่ตรงกับสิ่งที่ผู้รับสารได้เคยรับรู้มาก่อน การกระทำเช่นนี้ย่อมมีทั้งผลในด้านที่เป็น ประโยชน์ มีลักษณะที่ศึกษาพบ ดังนี้

ก. สื่อมวลชน ได้เป็นผู้สร้างผู้กระตุ้น ให้ประชาชนในสังคม ได้เกิดจุดร่วม ของมุมมองตามประเด็น หรือปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกัน ด้วยการวิพากษ์วิจารณ์ซึ่งนำขึ้น ตามลักษณะ ปกติของคนในสังคมทั่ว ๆ ไป เมื่อสื่อมวลชนรายงานข่าว ตามบทบาทการให้ข่าวที่เกิดขึ้นกับ ประชาชน เพื่อได้รับทราบว่ามีเหตุการณ์อะไรบ้างที่เกิดขึ้นในสังคม เมื่อผู้รับสารเกิดการ รับรู้ว่ามีเหตุการณ์ หรือประเด็นข่าวหรือประเด็นปัญหาขึ้น ซึ่งจากความนึกคิดในเรื่องที่ สื่อมวลชนรายงานนั้น ยังไม่เกิดการจุดความสนใจในทันทีของแ่งมข่าวในรูปแบบที่เจาะลึกลง ไปถึงสาเหตุและผลของเรื่องราวที่เกิดขึ้นนั้นอย่างโดยอัตโนมัติทันทีแต่เมื่อสื่อมวลชนได้เป็นผู้ กระทำบทบาทของการต่อต้านด้วยข้อเขียนต่าง ๆ ผู้รับสารหรือประชาชนในสังคม ก็เกิดความตระหนักถึงความสำคัญในการต่อต้าน ตามที่สื่อมวลชนได้นำเสนอเจาะลึกไว้ และสามารถ ก่อให้เกิดการพัฒนาความคิดตาม หรือ อาจเกิดการพัฒนาความคิดที่แย้งขึ้นมาได้ในลำดับต่อไป การกระทำในลักษณะเช่นนี้ ได้ก่อให้เกิดจุดร่วมของมุมมอง ในประเด็นหรือปัญหาเดียวกัน

จากการที่สื่อมวลชนเป็นผู้สร้างหรือเป็นผู้กระตุ้นความคิดเห็นขึ้นมา ดังในบทความที่ได้ต่อต้าน
 ชื่อนำให้ พล.อ. สฤษดิ์จินดา เลือกรูปแบบในการแก้ไขปัญหาด້วยการแสดงความเสียสละ"ให้ลาออก
 จากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี" ตามบทคอลัมน์ "ลมเปลี่ยนทิศ" หมายเหตุประเทศไทยหน้า 5
 ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 23 เมษายน 2535 ชื่อ เรื่อง "บิกัสจะทนได้แค่ไหน"
 และต่อมาใน ฉบับวันที่ 7 พฤษภาคม 2535 บทคอลัมน์ สายล่อฟ้า ตวัดปากกากล้าได้กล้าเสีย
 หน้า6 ของ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ได้ชื่อนำให้ พล.อ. สฤษดิ์จินดา "ลาออก"หรือ "อุปสภ" ในเรื่อง
 "ต้องดับที่เหตุ"และในเวลาต่อมาใน ฉบับวันที่ 11 พฤษภาคม 2535 บทคอลัมน์ของ
 "ลมเปลี่ยนทิศ" หมายเหตุประเทศไทย หน้า5 เรื่อง "ประชาธิปไตยสายใหม่" ได้ชื่อนำว่า
 พรรคฝ่ายค้านและฝ่ายรัฐบาล ต่างจะยอมแก้ไขรัฐธรรมนูญใหม่ เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหากำลัง
 เชนิพหน้ากันอยู่ให้เกิดข้อยุติโดยเร็ว ชาวของข้อตกลงระหว่างพรรคฝ่ายค้านและฝ่ายรัฐบาล
 ที่ตกลงกันในหลักการที่จะแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญใน 4 ประเด็น คือ ให้ประธานสภาผู้แทน
 ราษฎรเป็นประธานรัฐสภาให้ลดอำนาจวุฒิสภา ให้มีหน้าที่เป็นผู้ลั่นกรองกฎหมาย เสนอญัตติได้
 ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎรสมัยสามัญสมัยที่ 2 และให้นายกรัฐมนตรีต้องผ่านการเลือกตั้ง
 เป็น ส.ส. ดังบทคอลัมน์"ลมเปลี่ยนทิศ" หมายเหตุประเทศไทย ฉบับวันที่ 23 เมษายน 2535
 ได้นำเสนอปัญหาขึ้นมาก่อนหน้าเช่นกัน ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นกระทำในบทบาทการต่อต้านชื่อนำในประเด็น
 ต่าง ๆ อันเป็นจุดร่วมของมุมมองเดียวกัน

ข. ในบทบาทนี้ ปรากฏผลอีกประการหนึ่ง คือ เป็นกลวิธีในทางอ้อมวิธีหนึ่ง
 ที่ใช้ชื่อนำประเด็นหรือปัญหาที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตและสามารถใช้เป็นตัวหยั่งเชิงทัศนคติ
 เบื้องต้นของคนตกเป็นข่าว เพื่อที่จะใช้ในการต่อต้านการกระทำในบางสิ่งบางอย่างได้
 ทั้งนี้เนื่องจากสื่อมวลชนได้เป็นผู้อธิบาย ชัดแจ้ง ชักนำให้เกิดความเข้าใจแก่คนในสังคมได้รับรู้
 ในการต่อต้านในสิ่งนั้นมาก่อนเป็นการล่วงหน้า ดังบทคอลัมน์ เดินหน้าชน หน้า2 ของ หนังสือพิมพ์
 มติชน ฉบับวันที่ 6 พฤษภาคม 2535 เรื่อง อุปสภ-ลาออก อันเป็นการต่อต้านการที่จะทำปฏิวัติ
 เป็นต้น

ในด้านที่เป็นโทษแก่บุคคลอื่น

สำหรับประเด็นที่ก่อให้เกิดในด้านที่เป็นโทษแก่บุคคลอื่นพบว่า จากการกระทำ บทบาทและหน้าที่ของสื่อมวลชนต่อสังคม ได้ก่อให้เกิดความคลุมเครือ ที่ไม่ชัดเจนของด้านเนื้อหา จากข้อเขียนหรือข้อวิพากษ์วิจารณ์และเมื่อนำมาเผยแพร่ออกไปแล้วหากผู้รับสารนำข้อมูลข่าวสาร ความคิดเห็นซึ่งยังมีความคลุมเครืออยู่ ไปยึดถือเป็นบรรทัดฐานในภายหลัง ย่อมนำไปสู่การเป็น ตัวอย่างที่ผิดแผกไปได้และเป็นการสร้างบรรทัดฐานให้แก่สังคมในทางที่ผิด ดังบทความใน "ตาหมอลอ" ของหนังสือพิมพ์มติชน ฉบับวันที่ 29 เมษายน 2535 เรื่อง "ไฟไหม้กองฟาง" ที่มีเนื้อหาในการชี้ให้เห็นข้อคิดเห็นว่า ไม่ควรที่จะจำกัดบทบาทในการเป็นผู้คัดค้านการเข้ารับ ตำแหน่งนายกรัฐมนตรีเฉพาะในสภาผู้แทนเท่านั้น ควรมีการชุมนุมต่อต้านประท้วงนอกสภาได้ และถือเป็นเรื่องที่ต้อง ถูกกาลเทศะในสถานการณ์แบบนี้ ซึ่งการกระทำเช่นนี้ตามข้อชี้แนะ ของสื่อมวลชนเป็นการขัดต่อกฎหมายบ้านเมืองและก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยในบ้านเมือง ขึ้นได้ ถ้ามีการนำไปเป็นบรรทัดฐานในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ ในโอกาสต่อไป ซึ่งจารีตประเพณี ที่มีความถูกต้องต่าง ๆ ก็จะถูกทำลายลงไป

3. บทบาทของการแสดงอำนาจความเป็นสื่อมวลชนต่อการสร้างภาพพจน์ของบุคคลต่าง ๆ ในรูปแบบของการเป็นผู้ให้การสนับสนุน ทักท้วง และผู้ต่อต้าน

ในบทบาทนี้ สื่อมวลชนได้เป็นผู้สร้างความหมายจากพฤติกรรมต่าง ๆ ของบุคคลที่สื่อมวลชนเป็นผู้สร้างทั้งที่เกิดเป็นทางตรงและทางอ้อมขึ้นมาโดยที่ผู้รับสารสามารถตีความหมายจากเนื้อหาของสื่อมวลชนที่ได้นำเสนอได้

ในด้านที่เป็นประโยชน์

สื่อมวลชน สามารถอธิบายแปลความหมายให้ประชาชนได้มากขึ้นโดยเนื้อหาที่สร้างขั้วนั้น ได้สะท้อนผลของการรับรู้พฤติกรรมของผู้ที่สื่อมวลชนกล่าวถึง จะอยู่ในลักษณะประเภทใด ได้แก่ การให้การสนับสนุน การทักท้วง การต่อต้าน เช่นตัวอย่างเฉพาะในลักษณะ

ของการทักท้วงดังกล่าวจากบทคอลัมน์หน้า หน้า 8 ของหนังสือพิมพ์มติชน ฉบับวันที่ 7 เมษายน 2535 ชื่อเรื่อง "อภัยศ" ซึ่งอธิบายแปลความหมายได้ว่า ภาพพจน์ของกลุ่มบุคคลที่สื่อมวลชนเสนอขึ้น เป็นพฤติกรรมที่สื่อมวลชนให้การทักท้วงต่อพฤติกรรมนั้น ๆ เป็นการสร้างความอภัยศแก่การเมืองไทย

ในด้านที่เป็นโทษแก่บุคคลอื่น

สำหรับบทบาทของสื่อมวลชน ที่ก่อให้เกิดในด้านที่เป็นโทษแก่บุคคลอื่น คือ การใช้สื่อมวลชน เป็นเครื่องมือในการโจมตี สนิบสนุน ต่อต้าน กับกลุ่มบุคคลหรือบุคคลต่าง ๆ ที่สื่อมวลชนเห็นเป็นคู่ปฏิปักษ์ของตนได้ อำนาจที่ผลักดันนี้จึงเป็นอำนาจแฝงถ้าสื่อมวลชนนำไปใช้ โดยการเคลือบแฝง ขาดความบริสุทธิ์ ขาดความยุติธรรม ซ่อมเป็นการมองว่า สื่อมวลชนไม่สร้างสรรค์ มุ่งที่จะทำลายสถาบันหรือตัวนักการเมืองที่สื่อมวลชนเห็นเป็นคู่ปฏิปักษ์ได้ เช่นบทคอลัมน์ ชาญคาหน้า 3 ของ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 1 พฤษภาคม 2535 เรื่อง "กลัวเจิง" และอีกบทคอลัมน์หนึ่งคือ บทคอลัมน์ "ลมเปลี่ยนทิศ" หมายถึงเหตุประเทศไทย หน้า 5 ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 1 พฤษภาคม 2535 ชื่อ เรื่อง ทำไมชอบแหกกฎ ซึ่งโจมตีความไม่เหมาะสม ที่รัฐบาลแต่งตั้ง ดร.วิษณุ เครืองาม เป็นโฆษกรัฐบาล ซึ่งประชาชนผู้รับสาร ไม่ได้มีโอกาสรับรู้ในความคิดอีกฝ่ายคือ ดร.วิษณุ เครืองาม ว่ามีเหตุผลอย่างไร ในการรับเป็นโฆษกรัฐบาลครั้งนี้ จึงเป็นการสร้างความเคลือบแคลงขึ้น

4. บทบาทการชักจูงให้ประชาชนเลิกการกระทำร่วมกัน

ในบทบาทนี้ ผู้ทำการสื่อสารมวลชนหรือผู้เขียนคอลัมน์ ได้ใช้คอลัมน์เป็นการแสดงอำนาจการชักจูงประชาชนให้เลิกการกระทำบางอย่าง ด้วยการชูเป็นประเด็นขึ้นจากการใช้สถานการณ์ในการต่อต้าน โดยในการแสดงออกซึ่งบทบาทนี้ได้ก่อให้เกิดผลในด้านที่เป็นประโยชน์ และในด้านที่เป็นโทษแก่บุคคลอื่นได้ ดังลักษณะนี้

ในด้านที่เป็นประโยชน์

พบว่า เป็นกลยุทธ์อย่างหนึ่งของสื่อมวลชน ที่สร้างและซ้ำให้เห็นถึง กลุ่มพลังที่มีความคิดเห็นสนับสนุนตามแนวคิดของผู้ทำการสื่อสารมวลชน มีการสนับสนุนตน และในการแสดงความคิดเห็นของสื่อมวลชนนั้น มีกลุ่มอ้างอิงได้ อันจะนำไปสู่การสร้างความน่าเชื่อถือให้กับผู้ทำการสื่อสารมวลชนว่า ตน มีพวกที่สนับสนุนความคิดเห็นที่ไปในทิศทางเดียวกันและมีอยู่ในสังคมกลุ่มหนึ่ง ซึ่งจะเป็นการคานดุลความคิดเห็นซึ่งกันและกันได้ เมื่อเกิดกรณีที่มีการแสดงความคิดเห็น ที่มีการขัดแย้งกันในประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น

ในด้านที่เป็นโทษแก่บุคคลอื่น

สำหรับบทบาทของสื่อมวลชนตามบทบาทนี้ จากการศึกษาพบว่า การที่สื่อมวลชนชักจูงให้ประชาชนเลิกการกระทำร่วมกัน ก่อให้เกิดภาพปรากฏผลในด้านที่เป็นโทษ โดยเฉพาะภาพที่ปรากฏถึงความไม่ให้ความสุจริตต่อกลุ่มคนที่ตกเป็นข่าว ตามที่สื่อมวลชนได้ชักจูงให้เลิกการกระทำ เช่น การสนับสนุนด้วยการใช้สถานการณ์ ที่ตนสร้างอำนาจทางบิดมาขัดขวางผลประโยชน์ให้ตกแก่กลุ่มพวกตนมากกว่าความถูกต้องให้กับสังคม โดยโจมตีทำลายบุคคล หรือสถาบันการเมือง เหล่านั้นจากสิ่งที่ไม่มีความจริงหรือเป็นสาเหตุส่วนตัว ผ่านสื่อมวลชน และชักจูงให้คนเลิกการกระทำในทางที่ถูกต้อง ควร ผลลัพธ์ที่ตามมา คือ ผู้รับสารอาจตกเป็นเครื่องมือของสื่อมวลชน

ด้านปัจจัยและเหตุผล ของสื่อมวลชน ที่มีผลต่อการแสดงออกบทบาททางการเมือง

บทบาทของการให้ข่าวที่เกิดขึ้นกับประชาชน ด้วยการใช้อำนาจ การขยายแ่งมุมปม ประเด็นของข่าวและการสร้างข่าวด้วยรูปแบบต่าง ๆ

สำหรับปัจจัยและเหตุผล ที่เป็นตัวกำหนดบทบาททางการเมืองของสื่อมวลชน
ในบทบาทนี้ ซึ่งผู้วิจัยพบในงานวิจัย มี 4 รูปแบบ คือ

รูปแบบ ของการตั้งคำถามกับผู้ให้ข่าวหรือแหล่งข่าว เพื่อให้ได้ความคืบหน้าของ
ข่าวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น จากลักษณะของการตั้งคำถามในเชิงอ้อมๆ หนึ่งให้เกิดความแตกแยก
การแต่งเติมสีสันลงในเนื้อหาข่าว และการพาดหัวข่าวที่หวือหวา ซึ่งในเรื่องนี้ คุณ ชงชัย ณ นคร
หัวหน้าข่าว หนึ่งหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ได้ให้เหตุผล ปัจจัย ที่สื่อมวลชนกระทำบทบาทนี้ว่า

"...ปัจจัยหลัก ก็คือ ทุกคนเกิดมาเป็นคนไทย และต่างคนต่างก็มีจิตสำนึกว่า
บ้านเมืองเรา ได้พัฒนาไปมากแล้ว และก็ไม่ใช่จะต้องมาขอมอบให้บ้านเมืองเรา
เสียหาย เพราะการรวบอำนาจของคนกลุ่มเดียว เมื่อมีการรวมพลังกันต่อสู้
ปัจจัยที่สำคัญที่สุด ก็คือประชาชน หนังสือพิมพ์ทำหน้าที่ คือคล้อยตามอารมณ์ร่วม
ความรู้สึกของประชาชน ฉะนั้นจะสังเกตเห็นเลขว่า ตั้งแต่ คุณสุจินดา เข้ามารับ
หน้าที่ ก็จะมีเรื่องกระทบกระทั่งเรื่อย ตั้งแต่เรื่องร.ป.ก. ที่เป็นข่าว การ
วางตัวอะไร ๆ ที่มันไม่เป็นธรรมดาความรู้สึกเหล่านี้ ก็เห็นว่า ประเทศชาติ
ต้องปกครองจริง ๆ แล้ว ก็เป็นเผด็จการ ที่ใช้ประชาธิปไตย มาลบบังหน้า
ซึ่งส.ส. ส่วนหนึ่ง...ที่รวมหัวกันขอมอบอ่อนน้อมให้เอาคุณสุจินดาเข้ามาเป็นนายกฯ...
ฉะนั้น ปัจจัยที่วางนี้ คือ ความรู้สึกร่วมกับประชาชน จะเห็นได้ว่า กระแสเหล่านี้
มันไม่ได้เกิดขึ้นในเมืองไทยนานแล้ว เมื่อมันเกิดขึ้นมันก็เกิดขึ้นอย่างรุนแรง
ความรู้สึกของคนทั่วไปซุ่มนุมน มันไม่ใช่สมัยก่อน ไม่ใช่ยุคศึกษา แต่ เป็นประชาชน
ที่มีอาชีพอย่างเรา ๆ ทุกคนที่เห็น ๆ กันอยู่...เขาทนกันไม่ไหว ออกไปร่วม
เพื่อแสดงพลังที่จะคัดค้าน...ฉะนั้นเมื่อมีเหตุเกิดขึ้น หนังสือพิมพ์ แน่แน่นอนก็ต้อง
อยู่กับประชาชน เพราะว่าทำอาชีพให้ประชาชนก็ต้องเข้าข้างประชาชนแน่นอน..."

ส่วนใน การที่ใช้รูปแบบของ การตั้งคำถามในเชิงอ้อมๆ ที่เป็นรูปแบบที่พบในบทบาท
นี้ คุณ ชงชัย ได้ให้ความเห็นถึง ปัจจัยและเหตุผล ที่เป็นตัวกำหนดตามบทบาท มีใจความว่า

"...ผม ต้องเรียนก่อนว่า ผมไม่ได้พูดแทน นักหนังสือพิมพ์ทั้งหมด ที่พูดใน
ฐานะส่วนตัว ที่เป็นคนทำหนังสือพิมพ์คนหนึ่ง ที่พอจะมีบทบาทบ้างในการทำงาน
ต้องเรียนว่า ในความรู้สึกของผมเอง ผมจะไม่อิงตำราอิงทฤษฎีอิงหลักการ
ทั้งสิ้น ในการทำงานผมมีความเชื่ออย่างหนึ่งว่า ความเป็นกลางไม่มีในโลก
ผมจะไม่ไปตั้งอุดมการณ์ว่า จะทำงานทำหนังสือพิมพ์ จะต้องเป็นกลางแต่จะเลือก
ข้างใดข้างหนึ่งให้เห็นว่า เป็นประโยชน์แก่ประชาชน ถ้าบังเอิญผมเลือกผิด
ก็เป็นความเลว ของผม ความไม่ตั้งใจของผม แต่ส่วนใหญ่แล้ว โดษหน้าที่
โดยพิจารณาของเรา เราคิดว่าเราน่าจะเลือกข้างที่ถูกต้อง... เช่นตัวอย่าง
ที่ยกมาว่า ทำไมนักข่าว ต้องไปตั้งถามอย่างนั้น มาลองคิดถึงความรู้สึกทั่ว ๆ
ไปว่า คนอยากรู้เรื่องใหม่ ในเรื่องนี้ พล.อ.สุนทร เศวตวัชร์อย่างนั้น
ถ้าพูดไว้จริงแล้ว ผลมัน ก็ออกมาแล้ว ไปเลือกตัวนายกมาทั้งไม่เข้าท่าเลย
ประชาชน เขาไม่ยอมรับเลยกันทั้งประเทศ จะใช้คำทั้งประเทศก็มากไป
แต่ว่าคนส่วนใหญ่ที่มีการศึกษามีความคิดเป็นประชาธิปไตย ในเมื่ออย่างนี้
ประชาชนอีกหลายคนก็อาจจะรู้ ผมก็เป็นคนหนึ่งที่ได้พบได้เห็น ได้ยิน ได้ฟัง
ได้อ่าน ก็จำได้ ก็ข้องใจ ฉะนั้นการที่นักข่าวคนนั้น ไปถามนั้นเขา ก็ได้ทำหน้าที่
ถามแทนประชาชน... เป็นหน้าที่นักข่าวจะต้องไปถาม จะมานั่งคอยเขาว่า
เออเมื่อไหร่จะแถลง แล้วเรียมมาแถลงว่าจะต้องไปลงอย่างนั้น ถึงจะถูกใจ
ผู้มีอำนาจ มันไม่ใช่วิสัยของคนทำหนังสือพิมพ์ คนที่จะเป็นนักหนังสือพิมพ์ คน
ที่จะเป็นนักข่าว ที่จะสื่อความหมายจากผู้มีอำนาจไปต่อประชาชนไปต่อสาธารณชน
ก็ต้องเป็นคนที่ชน คนที่ออกรู้อากเห็น คนที่ถามโน่นถามนี่ บางคำถามที่หาว่า
นักข่าวที่ชอบเสียดสีให้ผู้ใหญ่ชนกัน ผมก็อาจจะย้อนถามกลับว่าท่านที่มาว่า นักข่าว
ชอบเสียดสีว่า ท่านเป็นวัวหรือเป็นควายหรือไง ถึงให้นักข่าว ตัวเล็ก ๆ ไปเสียดสี
ให้ท่านชนกัน ท่านจะชนกันเอง โดยอาศัยนักข่าว เป็นเครื่องมือมากกว่า ผมจึง
ไม่ยอมรับที่ท่านกล่าวหาว่า สื่อมวลชนเป็นตัวการทำให้เกิดอะไร ๆ เพราะว่า
ทุกคนมีสิทธิของตัวเองเลย ไม่มีใคร ไปจ้างปากให้ท่านพูด เขาถามว่าอย่างนั้น
ถามว่าอย่างนี้ ท่านจะตอบกลับมาว่า อ้อถามเรื่องนี้ไม่ตอบ ถามให้ชนกับคนนั้น
ไม่ตอบก็พูดได้ แต่พอถามขึ้นกระโดดจับเลย..."

สำหรับใน การใช้รูปแบบของ การตั้งคำถามในเชิงกระตุ้นการโต้แย้ง ซึ่งเป็นอีก รูปแบบหนึ่งที่ศึกษาพบ คุณ ธงชัย ได้ให้เหตุผลว่า

"ปัจจัยก็อย่างที่ผมเรียนนะ คือ ต้องความหาคำตอบในเรื่องที่น่า จะต่อเนื่องกับ สิ่งที่คุณเหล่านั้น ได้พูดออกไป... ฉะนั้นเมื่อคนหนึ่งพูดออกมาอย่างนี้ เราก็ต้อง ไปถามอีกข้างหนึ่งที่เกี่ยวข้อง... มันเป็นหน้าที่ ที่ต้องทำ จะเลิกทำอย่างนี้ไม่ได้ เด็ดขาดก็ต้องทำอย่างนี้ต่อไป... มันก็ต้องทำหน้าที่ว่าอันนี้ ปัจจัยอย่างเดี๋ยวก็คือ ต้องการเนื้อหา เนื้องานก็คือสิ่งที่ประชาชนสนใจหน้าที่ของนักหนังสือพิมพ์ ก็คือ การถ่ายทอดสิ่งที่ประชาชนสนใจ เรื่องที่ไม่สนใจมีมากมายที่มาอ้อนวอนขอให้ลง เรื่องนั้นเรื่องนี้ เราวินิจฉัยแล้วว่า มันไม่ได้ประโยชน์อะไรกับประชาชนก็ไม่ลง ที่เราอยากลง ที่ประชาชนสนใจ คนที่เป็นข่าว ก็ไม่อยากเปิดออกมาไม่อยากจะถูก เราก็ต้องพยายามแคะเอามาให้ได้ก็เลยเกิดภาพมีคนมองว่าทำไมนักข่าวต้องทำ ตัวอย่างนี้ มองกลับไปว่า ทำไมคนที่ เป็นข่าวควบคุมตัวเองไม่ได้หรือไง ผมเอาไป ไปชี้หัวให้พูดหรือไง นักข่าว ถามท่าน ไม่ตอบก็ไม่ตอบ จะด่ากลับผมก็ยอมรับ ไม่ว่าอะไร... เป็นไปได้และมีส่วนที่จะทำให้ข่าวอยู่ในความสนใจของประชาชน หน้าที่เราคิดว่า ตัวเราสนใจ ประชาชนสนใจ... เราก็จะมองออกว่า เรื่องนี้ เสนอ ไปยังไงจะได้รับความสนใจ เป็นที่ฮือฮา ทั้ง ๆ ที่ หนังสือพิมพ์ไม่ใช่ หรือดริบ ที่จะต้อง เอาสิ่งที่น่าสนใจ สิ่งที่ฮือฮาออกไป ถ้าเรื่องทำงานถูกต้อง ไม่ผิดพลาดเลยก็ให้ประชาชน อ่านราชกิจจานุเบกษา อย่างเดี๋ยวก้อแล้ว หนังสือพิมพ์ไม่ใช่ราชกิจจา..."

และผู้วิจัยได้ถามต่อ เพื่อหาข้อสรุปถึงปัจจัยและเหตุผลในการตั้งคำถามทั้งในเชิง ยุทธศาสตร์และเชิงกระตุ้นความการโต้แย้งขึ้นในช่วงรัฐบาลนี้ มีสาเหตุอย่างไรมัน คุณ ธงชัย ให้ความเห็นว่า

"... ฉะนั้นที่ว่าอะไร เป็นแรงจูงใจหรือเป็นสาเหตุ ถ้าจะตั้งคำถามอะไรอย่าง รุนแรงในช่วงนั้น ก็จะมีสังเกตเห็นได้ว่ามันบ่มเพาะเข้ามา ความไม่จริงใจต่อ

บ้านเมืองความไม่จริงใจต่อประเทศชาติ เข้ามาเพื่อต้องการแสวงหาอำนาจ
อย่างเดี๋ยวนั้น คนทุกคน ที่มีสติปัญญาก็ต้องรู้สึก ก็ต้องถามเท่าที่จะทำได้ สังเกต
ไหมว่า ในยุคนี้(ยุครัฐบาลนายชวน หลีกภัย) ไม่มีคำถามอะไรในลักษณะนี้
ก็เป็นบทบาทแต่ละยุคแต่ละสมัย ยุคนี้ก็ไม่มีการถามที่ท้าทาย... ปัจจัยสำคัญ
ก็คือ ความประพฤติของผู้มีอำนาจในยุคสมัย ทำให้เกิดคำถามอย่างนี้ขึ้นมา"

ส่วนรูปแบบของ การแต่งตั้งเสริมสั่นลงในเนื้อหา ของสื่อมวลชน อีกรูปแบบหนึ่งที่
ศึกษาพบนี้ คุณ ชงชัย ได้ให้คำตอบว่า

"...เขา คงมองถึงความสำคัญหรือสีสันที่น่าสนใจที่ตกลงไป ถ้าจะถามว่า
การคาดการณ์ ในเหตุการณ์ทางการเมืองได้ทำหรือไม่ ผมก็ว่าทำแต่เรา
จะทำโดยวิธีการ ระดมความคิด... เช่นอาจจะถาม ผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญ
ปรมาจารย์ทางการเมือง แล้วก็มาวิเคราะห์สถานการณ์... มีการประชุม
นักข่าวในสายต่าง ๆ ที่ได้ไปสัมผัสกับเหตุการณ์มาถ่ายทอด ความเห็นกัน
ในวงเดี๋ยวก่อนแล้วก็เพื่อจะนำไปสู่การวิเคราะห์ปัญหาบ้านเมืองในอนาคต...
อาจจะคาดคิด คาดถูกก็แล้วแต่สถานการณ์เพราะว่าเราจะไปบังคับเหตุการณ์
ล่วงหน้าไม่ได้ ฉะนั้นปัญหาที่ว่า ปัจจัยมาจากอะไร ผมว่ามาจากมุมมอง
ของข่าว..."

ซึ่งในการกระทำเช่นนี้ ผู้วิจัยได้ถามว่า เป็นวิธีการหนึ่งของสื่อมวลชนที่จะหักท้วง
ในสิ่งที่ไม่ควรจะเป็นการถึงล่วงหน้าขึ้นมาของ สื่อมวลชน ในช่วงนี้คุณ ชงชัย ได้ให้
ความเห็นที่ "มีส่วนตัวบ้าง แต่เราจะหวังผลในการหักท้วงก็คงไม่ได้... เพียงแต่เราอาจจะ
ส่งสัญญาณเตือนภัยมากกว่า"

และอีกรูปแบบของบทบาทที่สื่อมวลชนได้กระทำก็คือ การพาดหัวข่าวที่หือหาว
คุณชงชัย ได้ให้ความเห็นว่า

"อันนี้ เป็นผลผลิตของพวกผมที่ทำหน้าที่นี้โดยตรง ในการพาดหัวข่าว... การพาดหัวข่าวก็เพื่อกระตุ้นความสนใจให้ประชาชนได้สนใจและซื้อหนังสือพิมพ์อ่าน นั่นเป็นภารกิจอันที่หนึ่งภารกิจอันที่สองก็คือ การถ่ายทอดความจริงที่ปรากฏผ่านสายตาของผู้ที่เป็นหัวหน้าข่าว จากการรวบรวมเหตุการณ์ประจำวัน แล้วก็พาดหัวข่าวออกไปเพื่อดึงดูดความสนใจของคน ฉะนั้นเมื่อข่าวปรากฏออกไป ก็ต้องมีผลทั้งสองข้าง ฝ่ายหนึ่งพอใจ ฝ่ายที่ถูกล้อกล่าวถึงในทางไม่ดีก็ไม่พอใจอะไรอย่างนี้ ปัจจัยที่นำมาซึ่งการพาดหัวข่าวในถ้อยคำต่าง ๆ ปัจจัยที่สำคัญก็คือ แน่แน่นอนต้องการให้ผู้อ่าน ซื้อหนังสือพิมพ์ของเรา ปัจจัยที่สองก็คือ เราจะทำหน้าที่ช่วยเหลือฝ่ายข้างมาก คือช่วยเหลือประชาชนช่วยเหลือฝ่ายที่เราเห็นว่าถูกต้องได้อย่างไรบ้างเราก็ทำหน้าที่ไป"

สำหรับปัจจัยและเหตุผลที่เป็นตัวกำหนดบทบาททางการเมืองของสื่อมวลชนในบทบาทของ การแสดงอำนาจความเป็นสื่อมวลชนต่อการสร้างภาพพจน์ของบุคคลต่าง ๆ ที่อยู่ในรูปแบบของ การสนับสนุน การหักท้วง และการเป็นผู้ต่อต้าน คุณ ชงชัยได้ให้เหตุผลว่า

"บทบาท ที่เรื่อกว่า อิทธิพลแฝง ผมว่าเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงลำบากจริง ๆ แล้วหนังสือพิมพ์จะไม่มีผลสำคัญ ถ้าเราไม่มีใครเชื่อถือ ไม่มีผู้อ่าน ความที่หนังสือพิมพ์ออกมาแล้ว มีผู้อ่านมากมายเท่ากับว่า มีผู้เชื่อถือมากขึ้น ก็ส่งผลให้มีบทบาทหรือมีอิทธิพลแฝงขึ้นมา คนที่เป็นนักหนังสือพิมพ์ ก็เป็นปลุกปั่น ชรรมดา อาจจะมีใครชอบใคร ก็ส่งเสริมบทบาทคนนั้น อาจจะเหยียดหยามบทบาทคนนั้นก็พอจะเป็นไปได้ และสิ่งที่เกิดขึ้นจริง ๆ แต่ว่าถ้าได้ใช้หน้าที่โดยส่วนทางกับความเป็นจริง ส่วนทางกลับความรู้สึกของประชาชน สื่อมวลชนก็อยู่ไม่ได้ ฉะนั้น ถ้าจะกล่าวว่ามีหรือไม่มี มันมี..."

ส่วนปัจจัยและเหตุผลที่เป็นตัวกำหนด บทบาททางการเมืองในบทบาทการต่อต้าน
ผู้นำประเด็นต่าง ๆ เป็นบทบาทที่ผู้ทำการสื่อสารมวลชนสามารถใช้ความคิดเห็นของตนเองโน้มน้าว
สอดใส่ลงไป ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของผู้ทำการสื่อสารมวลชนโดยเฉพาะ

บทบาททางการเมืองของสื่อวิทยุกระจายเสียงและสื่อวิทยุโทรทัศน์

สำหรับบทบาททางการเมืองของสื่อมวลชน ในสื่อประเภทวิทยุกระจายเสียง และ
วิทยุโทรทัศน์ ในช่วงรัฐบาล พล.อ.สุจินดา คราประยูร สื่อมวลชนโดยเฉพาะที่เป็นของทหาร
ได้มีส่วนร่วมในการเป็นเครื่องมือของฝ่ายผู้มีอำนาจ จะพบได้จากมีการออกอากาศข่าว การ
แถลงการณ์ ตอบโต้ฝ่ายผู้ประท้วงในบางที เช่น ราชการสยามมานุสติ เป็นต้นซึ่งโดยเฉพาะ
ช่วงเกิดสถานการณ์ทางการเมืองช่วง 17-21 พฤศจิกายน 2535 สื่อวิทยุกระจายเสียงและ
สื่อวิทยุโทรทัศน์ ประชาชนผู้รับสาร ไม่สามารถฟังได้และหน้าที่หลักของสื่อมวลชนในช่วงนี้
ส่วนใหญ่ได้ถ่ายทอดออกอากาศประเภท คำสั่ง คำประกาศ ต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา การแสดง
บทบาทในสื่อจึงมีความหลากหลายน้อย ไม่สามารถฟังประเมินเป็นผลลัพธ์ขึ้นได้ในระยะเวลา
ที่ต้องการทันที อีกทั้งบทบาทนี้เป็นบทบาทที่ไม่พึงประสงค์ของสื่อมวลชนในภาวะปกติ มีการฉาย
โอกาส ที่บันทึกบนระบบการเมืองของระบอบประชาธิปไตยเป็นการ "เสนอความจริงด้านเดียว"
ผู้วิจัยจึงให้น้ำหนักน้อยต่อความสนใจในการศึกษารัฐนี้ แต่ในด้านเหตุผลและปัจจัยที่กำหนดนั้น
คุณ ธงชัย ได้ให้ความเห็นว่า

"ต้องแยกเป็นสองส่วนนะครับ ในช่วงนั้น ผมอยู่กับเหตุการณ์ตลอด
ที่โรงพิมพ์... จะติดตามสถานการณ์ความเป็นไปในบ้านเมืองมองประเด็น
ที่หนึ่ง ก็คือ เห็นใจในข้อจำกัด ของวิทยุ และโทรทัศน์ เพราะเป็นสื่อ
ของทางราชการ ผู้คุมอำนาจอยู่ คือ คุณ สุจินดา ฉะนั้น ไม่มีทางที่ใคร
จะใช้สื่อเหล่านั้น ให้เป็นประโยชน์แก่ขบวนการประชาชนได้เพราะถูก
ควบคุมโดยเข้มงวด... และเป็นบทบาท ในการนำเสนอข่าวสารข้อมูล
ที่เฝ้าระออาช ไม่ได้ทำหน้าที่สื่อมวลชน อย่างแท้จริง ผมหมายถึง ตัวสื่อ
นะครับ ผมมองความจริงอันหนึ่งออกให้ทุกคนเข้าใจ ก็คือ ผู้ปฏิบัติงาน

ในสี่อัน ๆ ทุกคน... เขา มีความอดัดใจมาก... เขาทำหน้าที่ทุกอย่าง
ที่จริงเขาเก็บภาพทุกอย่าง... แต่เขาไม่มีโอกาสจะนำมาเผยแพร่...
เพราะผู้ใหญ่ว่า ที่คุมวงการอยู่ ไม่สามารถอนุญาตให้เขานำเสนอได้..."

ส่วนในประเด็น ที่สื่อมวลชนต่อต้าน การเข้ามาเป็นนายกรัฐมนตรี ของ พล.อ.
สุจินดา คราประยูร ด้วยกลุ่มหนึ่ง คุณ ธงชัย ได้ให้ความเห็นว่า

"เห็นว่า จริงร้อยเปอร์เซ็นต์ สื่อมวลชน ต่อต้านการเข้ามาสู่ตำแหน่งของ
พล.อ.สุจินดา คราประยูร... เพราะว่าเขา มีความรู้สึกเหมือนกับประชาชน
ทั่วไป คือเข้ามาอย่างไม่เข้าท่า... ฉะนั้นที่บอกว่า สื่อมวลชน ต่อต้าน ผมว่า
จริงร้อยเปอร์เซ็นต์ เพราะว่าโดยความรู้สึกนึกคิดแล้ว อะไรที่มันไม่ถูก
ไม่ต้องก็ต้องช่วยกันต่อต้าน... สิ่งที่ทำไป ผมคิดว่าก็ทำหน้าที่ของคนไทย
แล้วเมื่อมีโอกาส เรามีเสียงดัง เราเขียนไป มีคนอ่าน... ผมไม่ปฏิเสธ
เลยว่ารัฐบาลสุจินดาก็พังไปเพราะสื่อมวลชน ผมว่ามีส่วนแต่ไม่ใช่ตัวการใหญ่
เพียงแต่เรามีส่วนร่วม"

จากการศึกษาและวิเคราะห์ในบทนี้พบว่า การแสดงออกซึ่งบทบาททางการเมืองของ
สื่อมวลชนรวมทั้งปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นตัวกำหนดบทบาทของสื่อมวลชนในช่วงรัฐบาล พลเอก
สุจินดา คราประยูร นี้มีผลกระทบที่เกิดขึ้นทั้งที่เป็นประโยชน์และเป็นโทษแก่บุคคลที่ตกเป็นข่าว
ได้ โดยผลที่เกิดขึ้นได้ปรากฏอยู่ในตัวเองทุกบทบาทตามที่สื่อมวลชนได้แสดงออกอันเป็นผลมาจาก
การทำทาสอำนาจรวมทั้งเป็นการต่อต้านอำนาจระหว่างกันคือ ระหว่างสื่อมวลชนกับ พลเอก
สุจินดา คราประยูร ที่ตกเป็นข่าวและการกระตุ้นความสนใจให้ประชาชนสนใจต่อปัญหาทาง
การเมืองที่เกิดขึ้น